

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
“КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО”

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра обчислювальної техніки

Лабораторна робота №2.1

“Дослідження параметрів алгоритму дискретного
перетворення Фур'є”

Виконав:

студент групи ІП-84

ІП-8408

Засько Євгеній

Київ 2021

Теоретичні відомості

В основі спектрального аналізу використовується реалізація так званого дискретного перетворювача Фур'є (ДПФ) з неформальним (не формульним) поданням сигналів, тобто досліджувані сигнали представляються послідовністю відліків $x(k)$.

$$F_x(p) = \sum_{k=0}^{N-1} x(k) \cdot e^{-jk\Delta t p \Delta \omega}$$
$$\omega \rightarrow \omega_p \rightarrow p\Delta\omega \rightarrow p \quad \Delta\omega = \frac{2\pi}{T}$$

На всьому інтервалі подання сигналів T , 2 - один період низьких частот. Щоб підвищити точність треба збільшити інтервал T .

$$t \rightarrow t_k \rightarrow k\Delta t \rightarrow k; \quad \Delta t = \frac{T}{N} = \frac{1}{k_{\text{зм}} \cdot f'_{\text{zp}}}.$$

ДПФ - проста обчислювальна процедура типу звірки (тобто -є парних множень), яка за складністю також має оцінку $N^2 + N$. Для реалізації ДПФ необхідно реалізувати поворотні коефіцієнти ДПФ:

$$W_N^{pk} = e^{-jk\Delta t \Delta \omega p}$$

Ці поворотні коефіцієнти записуються в ПЗУ, тобто є константами.

$$W_N^{pk} = e^{-jk \frac{T}{N} p \frac{2\pi}{T}} = e^{-j \frac{2\pi}{N} pk}$$

W_N^{pk} не залежать від T , а лише від розмірності перетворення N . Ці коефіцієнти подаються не в експоненційній формі, а в тригонометричній.

$$W_N^{pk} = \cos\left(\frac{2\pi}{N} pk\right) - j \sin\left(\frac{2\pi}{N} pk\right)$$

Ці коефіцієнти повторюються (тому і p до $N-1$, і k до $N-1$, а $(N-1) \cdot (N-1)$) з періодом $N(2)$.. Т.ч. в ПЗУ треба зберігати N коефіцієнтів дійсних і уявних частин. Якщо винести знак коефіцієнта можна зберігати $N/2$ коефіцієнтів. $2/N$ - деякий мінімальний кут, на який повертаються ці коефіцієнти. У ПЗУ окремо зберігаються дійсні та уявні частини компілюють коефіцієнтів. Більш загальна форма ДПФ представляється як:

$$F_x(p) = \sum_{k=0}^{N-1} x(k) \cdot W_N^{pk}$$

ДПФ дуже зручно представити у вигляді відповідного графа. Приклад: граф 4-х точкового ДПФ. ($k = 0,3$; $p = 0,3$).

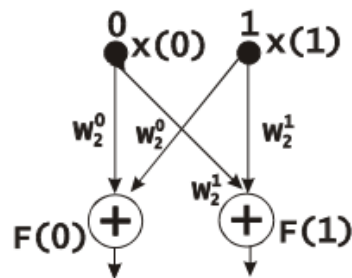
Коефіцієнти зручно представити у вигляді таблиці:

$\begin{matrix} p \\ k \end{matrix}$	0	1	2	3
0	W_4^0	W_4^0	W_4^0	W_4^0
1	W_4^0	W_4^1	W_4^2	W_4^3
2	W_4^0	W_4^2	W_4^0	W_4^2
3	W_4^0	W_4^3	W_4^2	W_4^1

Різних тут всього 4 коефіцієнта:

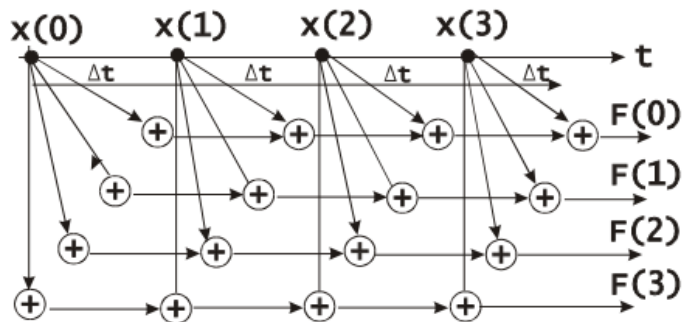
$$W_4^0 = \cos\left(\frac{2\pi}{4} \cdot 0\right) - j \sin\left(\frac{2\pi}{4} \cdot 0\right) = 1 \quad (W_4^1 = -j; W_4^2 = -1; W_4^3 = +j)$$

Можна в пам'яті зберігати тільки 2, а решта брати з "-", якщо $1 \leq N/2 - 1 < pk$. 4 ДПФ це вироджені перетворення, по модулю ці коефіцієнти = 1 і всі 4 ДПФ можуть реалізуватися на 2-х суматорах. Це буде далі використовуватися в реалізації ШПФ з основою 4. 2 ДПФ реалізується ще простіше:

$$(W_2^0 = +1; W_2^1 = -1)$$

Спеціальна схема реалізації ДПФ з активним використанням пауз між відліками. При реалізації ДПФ можна організувати обробку в темпі надходження даних. Реалізація схеми в БПФ з активним використанням пауз на 4-х точках виглядає так:

Ця схема сильно залежить от Δt и N .

Умови завдання для варіанту бригади

Для згенерованого випадкового сигналу з Лабораторної роботи N 1 відповідно до заданого варіантом (Додаток 1) побудувати його спектр, використовуючи процедуру дискретного перетворення Фур'є. Розробити відповідну програму і вивести отримані значення і графіки відповідних параметрів.

Лістинг програми із заданими умовами завдання

```
fun main() {
    /*
        Grade book number - 8408
        Variant - 8
    */
    val harmonic = 6
    val frequency = 1500
    val discreteCountDown = 1024

    val signalGenerator = SignalGenerator(harmonic, frequency, discreteCountDown)
    val plotsDrawer = PlotsDrawer()

    val result = mutableMapOf<Double, Double>()
    val signal = signalGenerator.generate()
    for (p in 0 until discreteCountDown) {
        var f = Complex(0.0, 0.0)
        for (k in 0 until discreteCountDown) {
            f += result.getOrDefault(p.toDouble(), 0.0) + signal.getOrDefault(k.toDouble(), 0.0) *
```

```
        (cos(2 * PI * p * k / discreteCountDown) - sin(2 * PI * p * k /
discreteCountDown) * (1.0).j)
```

```
    }
```

```
    result[p.toDouble()] = f.abs() / discreteCountDown
```

```
}
```

```
val normalized = result.filter { it.key < discreteCountDown / 2 }
```

```
plotsDrawer.createPlot(result, "p", "A")
```

```
plotsDrawer.createPlot(normalized, "p", "A")
```

```
}
```

```
import kotlin.math.sqrt
```

```
data class Complex(val re: Double, val im: Double)
```

```
val Double.j: Complex
```

```
    get() = Complex(0.0, this)
```

```
operator fun Double.times(c: Complex): Complex {
```

```
    return Complex(this * c.re, this * c.im)
```

```
}
```

```
operator fun Double.minus(c: Complex): Complex {
```

```
    return Complex(this - c.re, - c.im)
```

```
}
```

```
operator fun Double.plus(c: Complex): Complex {
```

```
    return Complex(this + c.re, c.im)
```

```
}
```

```
operator fun Complex.plus(c: Complex): Complex {
```

```

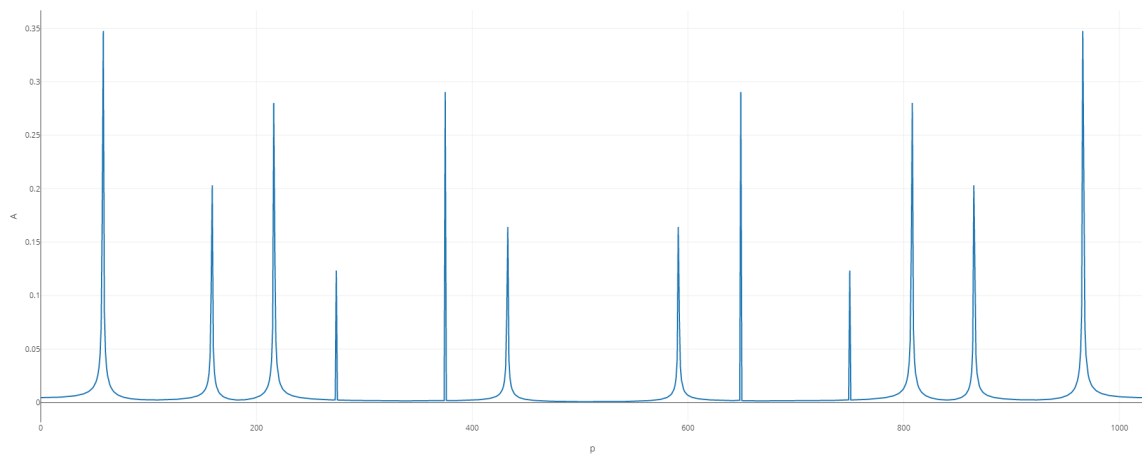
return Complex(re + c.re, im + c.im)
}

fun Complex.abs() = sqrt(re * re + im * im)

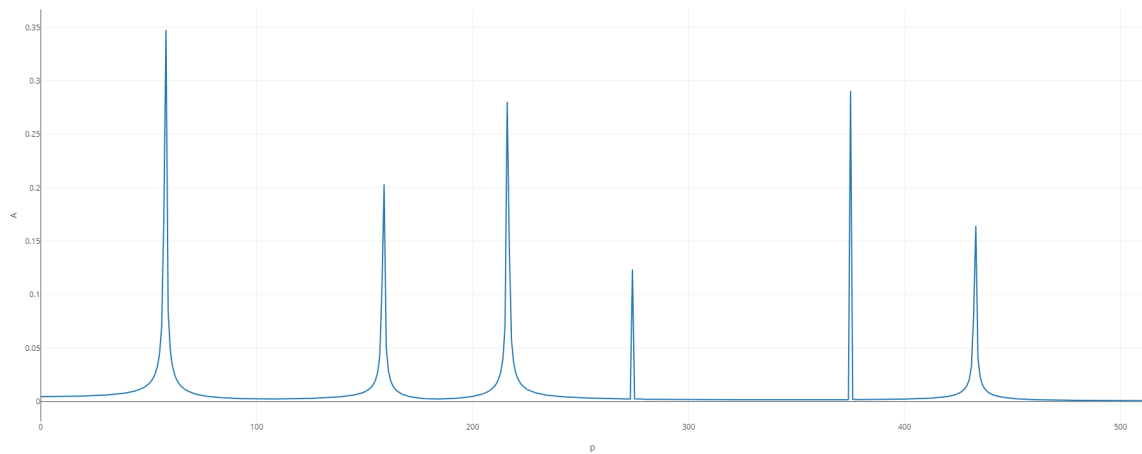
```

Результати виконання кожної програми

Default

Normalized

Висновки щодо виконання лабораторної роботи

В ході виконання лабораторної роботи ознайомився з принципом роботи перетворення Фур'є. Було створено програму, яка виконує перетворення Фур'є та будує два графіки амплітудно-частотної характеристики сигналу (нормалізований та звичайний).